

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – I (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Research Process in Physical Education and Sports Sciences

Day and Date : Saturday, 14-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory**.
3) The Candidates who indent to write in **Marathi** should read **English** version also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**
- 1) Research quarterly for exercise physiology and sports is prescribed by _____
A) NCTE B) Braddy C) AAHPERD D) NAAC
 - 2) Research demands _____ observation.
A) Accurate B) Hurry C) Angry D) Slow
 - 3) Sources of Historical Research is _____
A) Knowledge B) Physical Remain
C) Test D) Laboratory
 - 4) The field of knowledge in research in Physical Edn. is _____
A) Library B) Lab C) Biomechanics D) Instrument
 - 5) In which research work questionnaire is needed _____
A) Experiment B) Case Study C) Ground D) Lab
 - 6) In writing research report _____ needed.
A) Bibliography B) Sources C) Interview D) Lab
 - 7) One of the sampling method is _____
A) Book B) Knowledge C) Stratified D) Observation
 - 8) _____ gives correct information about the research work.
A) Pen B) Pointer C) Graph D) Lab
 - 9) Five degrees of response in opinion is related to _____
A) Author B) Sources C) Likert scale D) Motivation
 - 10) Control group is related to _____
A) Historical B) Experiment C) Case Study D) Survey

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) खेळ आणि व्यायामाचे शरीरशास्त्र रिसर्च कॉर्टरली हे _____ प्रकाशित केले.
अ) N.C.T.E. ब) ब्रॅडी क) ऑफर ड) नॅक
- 2) संशोधनात _____ निरीक्षणाला मागणी असते.
अ) अचुकता ब) लवकर क) राग ड) हळुहळु
- 3) ऐतिहासिक संशोधनाची _____ ही स्रोत आहे.
अ) ज्ञान ब) वास्तु उभारलेली क) कसोटी ड) प्रयोगशाळा
- 4) शारीरिक शिक्षणात संशोधनातील _____ हे ज्ञानाची शाखा आहे (विषय) आहे.
अ) ग्रंथालय ब) प्रयोगशाळा
क) जीव यांत्रिकशास्त्र ड) साधने
- 5) प्रश्नावलीची _____ संशोधनात गरज आहे.
अ) प्रयोग ब) व्यक्तिगत अभ्यास
क) मैदान ड) प्रयोगशाळा
- 6) संशोधन अहवाल लेखनासाठी अभ्यास _____ गरज असते.
अ) संदर्भग्रंथसूची ब) स्रोत क) मुलाखात ड) प्रयोगशाळा
- 7) _____ ही एक न्यादरी पद्धत आहे.
अ) पुस्तक ब) ज्ञान क) स्टॅटीफाईड ड) मुलाकात
- 8) संशोधन कामातील अचुक माहिती _____ द्वारे मिळते.
अ) लेखनी ब) पाईटर क) आलेख ड) प्रयोगशाळा
- 9) प्रश्नावली पाच डिग्रीचा रिसमॉन्स _____ निगडीत आहे.
अ) लेखक ब) स्रोत क) लिकर्ट स्केल ड) प्रेरणा
- 10) नियंत्रित गट हा _____ शी निगडीत आहे.
अ) ऐतिहासिक पद्धती ब) प्रायोगिक
क) व्यक्तिगत अभ्यास ड) सर्वे पद्धत

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – I (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Research Process in Physical Education and Sports Sciences

Day and Date : Saturday, 14-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) *The Candidates who indent to write in **Marathi** should read **English** version also.*

2. What do you mean by Research ? Explain its important in Phy. Edn. **15**

OR

Explain the qualities of Researcher with examples.

3. Explain the classification of Research with examples. **15**

OR

Explain the criteria for selection of Research problem.

4. Explain the sources of Historical Research. **15**

OR

List the types of sampling and explain any one type of sampling.

5. Write short note on **any three** : **15**

- 1) Hypothesis
- 2) Questionnaire
- 3) Case study
- 4) Research Abstract
- 5) Main body of Thesis report.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) संशोधनाचा अर्थ लिहा. संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (शारीरिक शिक्षणातील).
 - 2) संशोधकाची गुणवैशिष्ट्ये उदाहरणासह स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) संशोधनाचे वर्गीकरण उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - 2) संशोधन समस्या निवडीचे निकष स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) ऐतिहासिक संशोधनाची स्रोत स्पष्ट करा.
 - 2) नमुना निवड प्रकार (सॅम्पलींग प्रकार) ची यादी करा. कोणत्याही एका प्रकाराचे स्पष्टीकरण करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही **तीन**) : **15**
- 1) गृहीतके (हैपोथिसीस्)
 - 2) प्रश्नावली
 - 3) व्यक्तिगत अभ्यास
 - 4) संशोधनातील सारांश
 - 5) संशोधनातील अहवालाचा मुख्य गाभा.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – I (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper – II : Physiology of Exercises

Day and Date : Tuesday, 17-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** I) **All questions are compulsory.**
II) **The candidates should read the original questions in English.**
III) **Draw a neat diagram where necessary.**
IV) **Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3. Each question carries one mark.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) Metabolism function is related to _____ body system.
a) Respiratory b) Circulatory c) Digestive d) Muscular
- II) A.T.P. means
a) Active Tri Phase b) Active Tri Phosphate
c) Adenosine Tri Phosphate d) None of these
- III) The number of cardiac contractions in one minute is called
a) Respiratory rate b) Heart rate c) Volume rate d) None of these
- IV) The sliding filament theory of muscular contraction introduced in _____ year.
a) 1959 b) 1979 c) 1969 d) 1949
- V) The sliding filament theory of muscular contraction was proposed by
a) Dr. Nash b) Dr. John Ebrahim
c) H.K. Huxley d) Dr. Gallo
- VI) Blood pressure is measured through
a) Sphygmomanometer b) Spirometer
c) Manometer d) None of these
- VII) _____ is the enzyme in saliva.
a) Lipase b) Trypsin c) Ptyalin d) None of these
- VIII) To study internal changes in different systems of our body after exercises is called
a) Anatomy b) Kinesiology c) Physiology d) None of these
- IX) The volume of air inspired per breath is known as
a) Vital volume b) Tidal volume
c) Pressure volume d) None of these
- X) The exchange of oxygen and carbon dioxide in the respiratory system occurs in
a) Trachea b) Diaphragm c) Nose d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) चयापचय क्रिया _____ शरीर संस्थेशी निगडीत आहे.
 अ) श्वसन ब) रक्ताभिसरण क) पचन ड) स्नायू
- II) ए.टी.पी. म्हणजे
 अ) अॅक्टिव ट्राय फेज ब) अॅक्टिव ट्राय फास्फेट
 क) अॅडेनोसिन ट्राय फास्फेट ड) यापैकी नाही
- III) एका मिनीटातीळ कार्डीयाक विरोधाभासाच्या संस्थेला _____ असे म्हणतात.
 अ) श्वसन वेग ब) हृदय वेग क) आवाज वेग ड) यापैकी नाही
- IV) स्नायू आकुंचनाच्या स्लायडींग तंतू सिद्धातांची सुरुवात _____ या साली झाली.
 अ) १९५९ ब) १९७९ क) १९६९ ड) १९४९
- V) स्नायू आकुंचन स्लायडींग फिलामेंट सिद्धान्त _____ यांनी मांडला.
 अ) डॉ. नॅश ब) डॉ. जॉन इब्राहिम क) एच. के. हक्स्ले ड) डॉ. गॅलो
- VI) रक्तदाब _____ साधनाने मोजतात.
 अ) स्फीग्मोमॅनोमीटर ब) स्पायरोमीटर क) मॅनोमीटर ड) यापैकी नाही
- VII) लाळेमध्ये _____ पाचकरस असतो.
 अ) लायपेज ब) ट्रिपसिन क) टायलीन ड) यापैकी नाही
- VIII) व्यायामामुळे आपल्या शरीरामधील निरनिराल्या संस्थामध्ये अंतर्गत बदल होतात त्याचा अभ्यास करणारे शास्त्र _____ होय.
 अ) अॅनाटॉमी ब) किनियशॉलॅजी क) फिजियोलॅजी ड) यापैकी नाही
- IX) प्रत्येक श्वासाबरोबर हवेचा आवाज होतो त्यास _____ म्हणतात.
 अ) व्हॉयटल व्हॉल्युम ब) टायडल व्हॉल्युम क) प्रेशर व्हॉल्युम ड) यापैकी नाही
- X) श्वसन संस्थेमध्ये ऑक्सीजन व कार्बन डायआक्साईड वायूची अदलबदल _____ चा टिकाणी होते.
 अ) श्वासनलिका ब) श्वासपटल क) नाक ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – I (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Paper – II : Physiology of Exercises

Day and Date : Tuesday, 17-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- I) **All questions are compulsory.**
 - II) **The candidates should read the original questions in English.**
 - III) **Draw a neat diagram wherever necessary.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the mechanism of breathing.
 - II) Draw a neat diagram of microscopic structure of skeletal muscle, label its parts and explain the muscular fatigue.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the meaning of exercise physiology and importance of exercise physiology in sports.
 - II) Explain the environment effects on temperature regulation.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain in detail the auto regulation of heart during rest and during exercises.
 - II) Write effect of exercises on muscular and digestive system.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Vital capacity
 - II) Second wind
 - III) Types of muscle fiber
 - IV) Effect of cold on exercises.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) श्वसन तंत्र स्पष्ट करा.
 - II) अस्थिस्नायूच्या सुक्ष्मरचनेची आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या आणि स्नायूचा थकवा स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) व्यायामाचे शरीर क्रियाशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून खेळ व क्रीडे मध्ये त्याचे महत्व स्पष्ट करा.
 - II) खेळाडूच्या तापमान नियमनावर वातावरणाचा होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) विश्रांतीच्या वेळी व व्यायामाच्या वेळी हृदय गतीचे स्वनियंत्रण कसे होते त्याचे वर्णन करा.
 - II) व्यायामाचा स्नायूसंस्था व पचन संस्थावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- I) श्वसन क्षमता
 - II) दुय्यम श्वसन
 - III) स्नायूतंतूचे प्रकार
 - IV) थंडवातावरणाचा व्यायामावर होणारा परिणाम.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yogic Sciences (Paper – III)

Day and Date : Thursday, 19-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory**.
iii) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- I) The type of sudhikriya is _____
a) Yam b) Asan c) Pratyahar d) Tratak
- II) In Bhaktiyog the word 'Bhakti' is made from _____
a) Yuja b) Bhuj c) Kram d) Above all
- III) The major type of yoga _____ in Bhagwatgita.
a) Karmyog b) Dhanyog c) Bhaktiyog d) Above all
- IV) Lord Krishna said _____ to Arjun on the battle ground.
a) Hatyog b) Karmyog c) Bhaktiyog d) Above all
- V) Human body includes _____ thousand pluses.
a) Nine b) Twenty five c) Fifty d) Seventy two
- VI) Yoga means _____
a) Sanyog b) Sanyam c) Samadhi d) Above all
- VII) The Sanskrit word 'Yoga' is made from _____
a) Yuja b) Moksha c) Karmasu d) Above all
- VIII) _____ interpreted yoga means samadhi.
a) Ayyangar b) Maharshi Vyas
c) Shankaracharya d) Patanjali
- IX) Mahamuni Patanjali made _____ part of Ashtanyog.
a) Two b) Three c) Four d) None of these
- X) Rajyog emphasises on _____
a) Pranayam b) Pratyahar c) Dharna d) Above all

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) शुद्धीक्रीयाचा प्रकार _____
 अ) यम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) त्राटक
- II) भक्तीयोगातील भक्ती हा शब्द _____ पासून बनला आहे.
 अ) युज ब) भज क) कर्म ड) वरील सर्व
- III) भगवतगीतेत योगाचा _____ प्रमुख प्रकार आहेत.
 अ) कर्मयोग ब) ध्यानयोग क) भक्तीयोग ड) वरील सर्व
- IV) श्रीकृष्णाने अर्जुनास रणभूमीवर _____ सांगितल.
 अ) हटयोग ब) कर्मयोग क) जपयोग ड) यापैकी नाही
- V) मानवी शरीरात _____ हजार नाड्या आहेत.
 अ) नऊ ब) पंचेवीस क) पन्नास ड) बाहत्तर
- VI) योगा म्हणजे _____ होय.
 अ) संयोग ब) संयम क) समाधि ड) वरील सर्व
- VII) योग हा शब्द _____ या संस्कृत शब्दापासून बनला आहे.
 अ) युज ब) मोक्ष क) कर्मसु ड) वरील सर्व
- VIII) _____ यांनी योग म्हणजे समाधि असा अर्थ सांगितला.
 अ) अय्यंगार ब) महर्षी व्यास क) शंकराचार्य ड) पतंजली
- IX) महामुनी पतंजलीच्या अष्टांगयोगात सुत्राचे एकूण _____ भाग केलेले आहेत.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) यापैकी नाही
- X) राजयोगात _____ यावर जास्त भर देण्यात आला.
 अ) प्राणायाम ब) प्रत्याहार क) धारणा ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yogic Sciences (Paper – III)

Day and Date : Thursday, 19-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Give the list of Bandhas and Mudra. Explain their physiological significances.
 - II) Define yoga and explain the aim and importance in the field of Physical Education.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the term 'Exercise' compare yogic exercises with Non-yogic exercises.
 - II) What is meant by pranayam ? Explain its importance in Physical Education.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the effect of yoga on circulatory system and digestive system.
 - II) What is meant by Surya Namaskar ? Explain methods and benefits.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Uddiyan Bandha
 - II) Yogic diet
 - III) Neti and Dhouti Shuddhi Kriya
 - IV) Samadhi

मराठी रूपांतर

२. खालीलपैकी प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) बंध व मुद्रा यांची यादी देवून त्यांचे शरीर वैज्ञानिक दृष्ट्या महत्त्व स्पष्ट करा.
 - II) योगाची व्याख्या सांगून शारीरिक शिक्षणाच्या क्षेत्रामध्ये त्यांचे ध्येय व महत्त्व स्पष्ट करा.
३. खालीलपैकी प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) व्यायाम (शारीरिक हालचाली) हि संज्ञा स्पष्ट करा. योगिक व्यायामाची अयोगिक व्यायामाशी तुलना करा.
 - II) प्राणायाम म्हणजे काय ते सांगून प्राणायामाचे शारीरिक शिक्षणामध्ये महत्त्व स्पष्ट करा.
४. खालीलपैकी प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक) : १५
- I) योगाचा रक्ताभिसरण संस्था व पचन संस्था यांच्यावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
 - II) सूर्यनमस्कार म्हणजे काय ? त्याची पद्धति व फायदे स्पष्ट करा.
५. खालीलपैकी प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- I) उद्दीयान बंध
 - II) योगिक अहार
 - III) नेती व धौती शुद्धी क्रिया
 - IV) समाधि.

SLR-DA – 4

Seat No.	
-------------	--

**M.P.Ed. (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION**

**Paper – IV : Test, Measurement and Evaluation in Physical Education
(Elective)**

Day and Date : Monday, 23-5-2016

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
 - 2) **All questions are compulsory.**
 - 3) Candidate intend to write the answer in **Marathi** should read **English version also.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose proper alternative :

10

- i) The vertical jump will measure
a) Agility b) Speed c) Explosive power d) Endurance
- ii) Metronome is related to
a) Situps b) Run c) Harvard Steps d) Agility
- iii) The instrument to measure lung capacity is
a) Spirometer b) Dynamometer c) B.P. Apparatus d) Glucometer
- iv) The instrument which measure B. P.
a) Glucometer b) Thermometer
c) Stop watch d) Sphygmomanometer
- v) Volleyball skill test is prepared by
a) Dyer b) Lockharat c) Russel Lange d) Brough
- vi) The test to measure abdominal strength is
a) Vertical jump b) Situps c) Pull ups d) Endurance
- vii) Shuttle run test will measure
a) Speed b) Agility c) Strength d) Power
- viii) Sit and reach test will measure
a) Strength b) Agility c) Flexibility d) Speed
- ix) Dyer is prepared test on
a) Badminton b) Tennis c) Football d) Hockey
- x) 12 minutes run walk test is prepared by
a) Miller b) Cooper c) Dyer d) Johnson

P.T.O.

**M.P.Ed. (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION**

**Paper – IV : Test, Measurement and Evaluation in Physical Education
(Elective)**

Day and Date : Monday, 23-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : 1) *All questions are compulsory.*

2) *Candidate intend to write the answer in **Marathi** should read **English** version also.*

2. What do you mean by test and measurement ? Explain its importance. **15**

OR

Explain the procedure for conduct of AAHPERD fitness test.

3. Explain the procedure for conduct of Russel Lange Volleyball skill test. **15**

OR

Explain the Harward Step skill test.

4. Explain the criteria for selecting the test with example. **15**

OR

Explain the procedure for conduct of Barrow motor ability test.

5. Write short notes (**any three**): **15**

i) Anthropometric.

ii) J. C. R. Test.

iii) Cooper's test.

iv) Norms.

v) Hockey skill Test.

मराठी रूपांतर

२. मापन व मूल्यमापन म्हणजे काय ? त्याचे महत्व स्पष्ट करा. १५
किंवा
आफर तंदुरुस्ती चाचणी स्पष्ट करा.
३. रूसेल लेग यांच्या व्हॉलीबॉल कौशल्य चाचणीचे वर्णन करा. १५
किंवा
हारवर्ड स्टेपस्किल टेस्ट स्पष्ट करा.
४. चाचणी निवडीचे निकष योग्य उदाहरण सह स्पष्ट करा. १५
किंवा
बॅरो मोटार पात्रता चाचणीची प्रक्रिया (पद्धत) स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
१) अँथ्रोपोमेट्रिक
२) जे. सी. आर. चाचणी
३) कुपर चाचणी
४) निकष
५) हॉकी कौशल्य चाचणी.
-

SLR-DA – 10

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2016
(New-CBCS)

PHYSICAL EDUCATION

Applied Statistics in Physical Education and Sports (Paper – I)

Day and Date : Monday, 16-5-2016

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions:**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) Candidate who intend to write answer in **Marathi** are advised to read **English** version.
 - 3) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3. **Each** question carries **one** mark.

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

MCQ/Objective Type Questions

1. Choose the correct alternative : 10
- 1) The statistics word is from _____ language.
a) Germany b) Japan c) Greek d) Latin
 - 2) (3 Median-2 Mean) formula is related
a) Mode b) S.D. c) Q.D. d) Percentile
 - 3) 6 points scale is called
a) Percentile b) Hull scale c) Sigma d) "T" scale
 - 4) Hull scale is called
a) 7 points b) 6 points c) 5 points d) 2 points
 - 5) Bar diagram is related to
a) ANOVA b) Square test c) Graph d) Line
 - 6) The formula $S.D. \times 0.6745$ is related to
a) Mode b) Correlation
c) Probable error d) Percentile
 - 7) The relationship of two variable is called
a) Median b) ANOVA
c) Correlation d) Mode

P.T.O.

- 8) The score which appear most frequently is called
 a) Mean b) Median c) S.D. d) Mode
- 9) The frequency polygon is related to
 a) Percentile b) Graph c) Mean d) Mode
- 10) The class interval for 110-119 is
 a) 9 b) 5 c) 10 d) 9.5

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेतील आहे.
 अ) जर्मन ब) जपानी क) ग्रीक ड) लॅटीन
- २) ३ मध्यगा-२ मध्यमान या सुत्राचा संबंध _____ शी आहे.
 अ) बहुलक ब) प्रमाण विचलन क) चतुर्थक विचलन ड) शततमक
- ३) ६ पाईट स्केल ला _____ म्हणतात.
 अ) शततमक ब) हल स्केल क) सिग्मा ड) 'टी' परिक्षिका
- ४) हल स्केल ला _____ म्हणतात.
 अ) ७ पाईट ब) ६ पाईट क) ५ पाईट ड) २ पाईट
- ५) बार आकृती _____ शी संबंधीत आहे.
 अ) अॅनोव्हा ब) स्केअर कसोटी क) आलेख ड) रेष
- ६) S.D. $\times 0.6745$ हे सुत्र _____ शी संबंधीत आहे.
 अ) बहुलक ब) सहसंबंध क) संभाव्य त्रुटी ड) शततमक
- ७) दोन चलांमधील संबंधाला _____ म्हणतात.
 अ) मध्यगा ब) अॅनोव्हा क) सहसंबंध ड) बहुलक
- ८) वारंवार येणाऱ्या प्रप्तांकाला _____ म्हणतात.
 अ) मध्यमान ब) मध्यगा क) प्रमाण विचलन ड) बहुलक
- ९) 'फ्रीक्वेन्सी पॉलीगन' _____ शी संबंधीत आहे.
 अ) शततमक ब) आलेख क) मध्यमान ड) बहुलक
- १०) ११०-११९ मधील वर्गांतर _____ आहे.
 अ) ९ ब) ५ क) १० ड) ९.५

Seat No.	
----------	--

**M.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2016
(New-CBCS)
PHYSICAL EDUCATION
Applied Statistics in Physical Education and Sports (Paper – I)**

Day and Date : Monday, 16-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

- Instructions:** 1) *All questions are compulsory.*
2) *Candidate who indent to write the answer in Marathi are advised to read English version.*

2. Calculate standard deviation (S.D.) for the following table. 15

CI	f
140 – 149	2
130 – 139	4
120 – 129	1
110 – 119	3
100 – 109	6
90 – 99	8
80 – 89	7
70 – 79	5
60 – 69	8
50 – 59	4
40 – 49	2

N=50

OR

For the above table calculate quartile deviation (Q.D.).

3. Calculate 50%, 40%, 80% value for the above table (Q. No. 2). 15

OR

Calculate mode for the above table (Q. No. 2).

4. The cricket ball throw test score mean is of 40.00 mts and S.D. is of 2.00 meters construct sigma scale for the following points. 15

Points	Performance
100	—
90	—
80	—
70	—
60	—
50	—
40	—
30	—
20	—
10	—
0	—

OR

For the above points construct Hull scale.

5. Write **any three** in brief : 15

- Percentile
- Correlation
- Frequency polygon
- Measures of central tendency

मराठी रूपांतर

२. खालील वारंवारीता सारणीवरून प्रमाणविचलन काढा : १५

वर्गांतर	f
१४० – १४९	२
१३० – १३९	४
१२० – १२९	१

११० – ११९	३
१०० – १०९	६
९० – ९९	८
८० – ८९	७
७० – ७९	५
६० – ६९	८
५० – ५९	४
४० – ४९	२

N = ५०

किंवा

वरील सारणीवरून चतुर्थक विचलन काढा (Q.D.).

३. वरील सारणीवरून (प्र. २रा) ५०%, ४०%, ८०% ची किंमत काढा.

१५

किंवा

वरील सारणीवरून (प्र. २रा) बहूलक काढा.

४. क्रिकेट बॉल थ्रो कसोटीचे मध्यमान ४० मी. व प्रमाण विचलन २ मी. आहे यावरून खालील पॉईंटनुसार सिग्मा स्केल तयार करा.

१५

पॉईंट	कार्यमान
१००	—
९०	—
८०	—
७०	—
६०	—
५०	—

४०	—
३०	—
२०	—
१०	—
०	—

किंवा

वरील सारणीवरून हल स्केल काढा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :

१५

- १) शततमक
 - २) सहसंबंध
 - ३) फ्रिक्वेन्सी पॉलीगन
 - ४) केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) (New) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Biomechanics and Kinesiology

Day and Date : Wednesday, 18-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions:**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **The candidates should read the original question in English.**
 - 3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book Page.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

1. Choose the correct alternative : 10
- 1) Newtons first law of motion is
 - a) Law of friction
 - b) Law of action and reaction
 - c) Law of force
 - d) Law of inertia
 - 2) Motion is straight line from one point directly to another is called
 - a) Linear motion
 - b) Angular motion
 - c) General motion
 - d) Complex motion
 - 3) There are _____ kinds of lever according to the position of the applied the fulcrum of the load.
 - a) two
 - b) one
 - c) three
 - d) four
 - 4) Acceleration is the
 - a) Rate of change of movement
 - b) Rate of change of velocity
 - c) Both a) and b)
 - d) None of these
 - 5) In lever of the _____ fulcrum is in middle.
 - a) Second order
 - b) Third order
 - c) Fourth order
 - d) First order
 - 6) All the time of release of discuss
 - a) Centripetal force is more than centrifugal force
 - b) Centrifugal force is more than centripetal force
 - c) Centripetal and centrifugal force become zero
 - d) None of these
 - 7) _____ makes movement in Ankle joint.
 - a) Biceps
 - b) Gastrocnemius
 - c) Triceps
 - d) Pectoralis major
 - 8) _____ makes movement in knee joint.
 - a) Deltoid
 - b) Pectoralis minor
 - c) Hamstring
 - d) Trapezius
 - 9) The movement of Deltoid muscle is through _____ joint.
 - a) Hip
 - b) Knee
 - c) Shoulder
 - d) Ankle
 - 10) The movement of Biceps muscle is through _____ joint.
 - a) Wrist
 - b) Knee
 - c) Elbow
 - d) Ankle

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) न्यूटनच्या गतिविषयक पहिला नियम
 - अ) घर्षणाचा नियम
 - ब) क्रिया प्रतिक्रिया नियम
 - क) बलाचा नियम
 - ड) जडत्वाचा नियम
- २) एका बिंदूपासून दुसऱ्या बिंदूपर्यंत सरल रेखेत होणाऱ्या गतीस _____ असे म्हणटले जाते.
 - अ) रेखीय गती
 - ब) कोनीय गती
 - क) सामान्य गती
 - ड) गुंतागुंतीची गती
- ३) बल, रेकू, आणि भार यांच्या स्थानांवरून तरफेचे _____ प्रकार होतात.
 - अ) दोन
 - ब) एक
 - क) तीन
 - ड) चार
- ४) गतिमान म्हणजे
 - अ) गतिमधील बदल
 - ब) प्रवेगातील बदल
 - क) अ) आणि ब) दोन्ही
 - ड) यापैकी नाही
- ५) तरफेच्या _____ प्रकारात रेकू मध्ये असतो.
 - अ) दुसरा
 - ब) तीसरा
 - क) चौथा
 - ड) पहिला
- ६) सर्व वेळेस थाळी राकत असताता
 - अ) केंद्रस्तरी बल हे केंद्रगामी बला पेक्षा जास्त असते
 - ब) केंद्रगामी बल हे केंद्रस्तरी बला पेक्षा जास्त असते
 - क) केंद्रस्तरी व केंद्रगामी बल शून्य असते
 - ड) यापैकी नाही
- ७) _____ स्नायू घोट्याच्या सांध्यातून हालचाल घडवून आणतो.
 - अ) बायसेप्स
 - ब) गस्ट्रोनिमियस
 - क) ट्रायसेप्स
 - ड) पेक्टोरॅलिस मेजर
- ८) _____ स्नायू गुडघ्याच्या सांध्यात हालचाल घडवून आणतो
 - अ) डेलरॉइड
 - ब) पेक्टोरॅलिस मायनर
 - क) हॅमस्ट्रींग
 - ड) ट्रॅपिझिअस
- ९) डेल्टॉईड स्नायूमूळे _____ सांध्याची हालचाल होते.
 - अ) कटिबंध
 - ब) गुडघा
 - क) खांदा
 - ड) घोटा
- १०) बायसेप्स स्नायूमूळे _____ सांध्याची हालचाल होते.
 - अ) मनगट
 - ब) गुडघा
 - क) कोपरा
 - ड) घोटा

Seat No.	
-------------	--

**M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) (New) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Sports Biomechanics and Kinesiology**

Day and Date : Wednesday, 18-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions:**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **The candidates should read the original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Define kinesiology and explain the nature of kinesiology.
 - 2) Define biomechanics and explain importance of biomechanics.

3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Explain principles of stability.
 - 2) Write different types of levers and its use in sports.

4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Define force and explain their application to games and sports.
 - 2) Explain rectus abdominus and rectus femoris.

5. Answer the following in brief (**any three**) : **15**
 - 1) Projection.
 - 2) Newtons law of inertia.
 - 3) Motion.
 - 4) Newtons laws of acceleration.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) गतीशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून गतीशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 - २) जीवयांत्रिक शास्त्र म्हणजे काय ? जीवयांत्रिक शास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) स्थिरत्वाची तत्वे स्पष्ट करा.
 - २) तरफेचे विविध प्रकार सांगून त्याचा क्रीडेतील उपयोग लिहा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) बल म्हणजे काय ते सांगून खेल व क्रीडे मध्ये उपयोग स्पष्ट करा.
 - २) स्पष्ट करा रेक्टस अॅबडोमिनस व रेक्टस फिमोरीस.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) प्रक्षेपण
 - २) न्यूटनचा जडत्वाचा नियम
 - ३) गती
 - ४) न्यूटनचा गतीवृद्धीचा नियम.
-

SLR-DA – 12

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New CBCS) (Paper – III)
Athletic Care and Rehabilitation

Day and Date : Friday, 20-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) Candidates who indent to write answer in **Marathi** are advised to read the questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) One of the causes of bad posture is
a) Doping b) Malnutrition c) Chemical d) Alcohol
- 2) Hacking technique is related to
a) Massage b) Injury c) Exercise d) Relax
- 3) One of the massage manipulation is
a) Infrared b) Heat c) Efflurage d) Cold
- 4) One of the postural defect is
a) Injury b) Massage c) Flat foot d) Fracture
- 5) Bandages are used for
a) Fever b) Pain c) Sprain d) Head ache
- 6) Infrared rays lamp is related to
a) Cold b) Electrotherapy
c) Injury d) Massage
- 7) One of the fracture is
a) Pain b) Bleeding c) Compound d) Sprain
- 8) Symptoms for sprain is
a) Fracture b) Bleeding c) Swelling d) Pain

P.T.O.

- 9) Massage is as an aid for
 a) Relaxation b) Work c) Bleeding d) Pain
- 10) Knock Knee is related to
 a) Rehabilitation b) Massage c) Injury d) Postural defect

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) _____ हे अयोग्य शरीरधारणेचे एक कारण आहे.
 अ) डोपींग ब) अयोग्य आहार
 क) रसायन ड) अल्कोहोल
- २) हॅकींग हे तंत्र _____ शी संबंधित आहे.
 अ) मसाज ब) दुखापत क) व्यायाम ड) विश्रांती
- ३) _____ हे मसाजचे एक तंत्र आहे.
 अ) इन्फ्रारेड ब) गरम क) इफ्लोरेज ड) थंड
- ४) _____ ही शरीरधारणेच्या कमतरतेचा एक प्रकार आहे.
 अ) दुखापत ब) मसाज क) फ्लॅट फूट ड) अस्थिभंग
- ५) बँडेजचा वापर _____ साठी होतो.
 अ) ताप ब) वेदना क) स्प्रेन ड) डोकेदुखी
- ६) इन्फ्रारेड रेज लॅप _____ शी संबंधित आहे.
 अ) थंड ब) इलक्ट्रो थेरपी
 क) दुखापत ड) मसाज
- ७) _____ हा अस्थिभंगाचा एक प्रकार आहे.
 अ) वेदना ब) रक्तप्रवाह क) कंपाऊंड ड) स्प्रेन
- ८) _____ हे स्प्रेन चे लक्षण आहे.
 अ) अस्थिभंग ब) रक्तप्रवाह क) सूज ड) वेदना
- ९) _____ साठी मसाजचा वापर केला जातो.
 अ) शीथिलीकरण ब) कार्य क) रक्तप्रवाह ड) वेदना
- १०) “नौक नी” चा संबंध _____ शी आहे.
 अ) पूर्वसन ब) मसाज क) दुखापत ड) अयोग्य शरीरधारणा

Seat No.	
-------------	--

**M.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (New CBCS) (Paper – III)
Athletic Care and Rehabilitation**

Day and Date : Friday, 20-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who indent to write answer in Marathi are advised to read the questions in English.**

2. What do you mean by Corrective Physical Education ? And explain the objective of Corrective Physical Education. **15**

OR

What do you mean by Posture ? And explain the value of good posture.

3. Explain the causes of Flat Foot and suggest the treatment and exercises as corrective measure. **15**

OR

Explain the causes of Knock Knee and suggest the treatment and exercises as corrective measure.

4. Explain Physiological and Psychological effects of Massage. **15**

OR

What are the sports injuries and how will you prevent the sports injuries ?

5. Write **any three** in brief : **15**

- Causes of Bad Posture
- Stroking manipulation
- Use of short wave diatheraphy
- Principles of apply cold and heat.

मराठी रूपांतर

२. करेक्टिव्ह शारीरिक शिक्षण म्हणजे काय ? त्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा. १५
- किंवा**
- शरीरधारणा म्हणजे काय ? सुयोग्य शरीरधारणेचे महत्व स्पष्ट करा.
३. 'फ्लॉट फूट' ची कारणे स्पष्ट करा आणि ते दुरुस्त करण्यासाठी उपचार व व्यायाम सांगा. १५
- किंवा**
- “नॉक नी” ची कारणे सांगा आणि ते दुरुस्त करण्यासाठी उपचार व व्यायाम सूचवा.
४. मसाजचे शरीर क्रिया व मानसिकतेवर होणारे परिणाम स्पष्ट करा. १५
- किंवा**
- क्रीडेतील दुखापती कोणत्या ते सांगा आणि क्रीडेतील दुखापती कशा टाळात ते सांगा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) अयोग्य शरीरधारणेची कारणे
 - २) स्ट्रॉकींग पद्धत
 - ३) शॉर्ट वेव्ह डायथेरपी चा उपयोग
 - ४) थंड व उष्ण उपचार पद्धतींची तत्वे.

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (New-CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Sports Journalism and Mass Media

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) The candidates who indent to written answer in **Marathi** should read **English** version.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative : **10**
- 1) One of the ethics in sportsman is _____
a) Angry b) Fighting c) Easy d) Discipline
 - 2) One of the mass media is _____
a) Bulletin b) Meet c) T.V. d) Report
 - 3) One of the sports competition is _____
a) Editing b) Publishing c) Meet d) Commonwealth
 - 4) Face to face asking question is called _____
a) Report b) Interview c) Verification d) Observation
 - 5) Giving information during the competition is called _____
a) Commentary b) Speech c) Photo d) Editing
 - 6) T.V. commentary is related to _____
a) Bulletin b) Journal c) Editing d) Mass media
 - 7) One of the daily newspaper is _____
a) Sports Star b) Sports Week c) Journal d) Times of India
 - 8) One of the Indian traditional game is _____
a) Judo b) Boxing c) Kho-Kho d) Tennis
 - 9) One of the weekly sports magazine published in India is _____
a) Jumpball b) Journal c) Sports star d) The Hindu
 - 10) A sports _____ is published every alternate week (fifteen days).
a) Sports week b) Sports star c) The Hindu d) Quiz corner

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) _____ हे खेळाडूच्या अंगी असणारे एक नीतिमूल्य आहे.
अ) राग ब) भांडण क) सहजप्रवृत्ती ड) शिस्त
- २) _____ हा मास मीडियाचा एक प्रकार आहे.
अ) बुलेटीन ब) समीट क) टी.व्ही. ड) अहवाल
- ३) _____ हे खेळाच्या स्पर्धांचा एक प्रकार आहे.
अ) संकलन ब) प्रसारण क) समीट ड) राष्ट्रकुल
- ४) समोरा समीर प्रश्न विचारून माहिती मिळविण्याच्या साधनाला _____ म्हणतात.
अ) अहवाल ब) मुलाखात क) तपासणी ड) निरीक्षण
- ५) स्पर्धाचालू असताना केल्या जाणाऱ्या विवरणाला _____ म्हणतात.
अ) कॉमेंट्री ब) भाषण क) छायाचित्रण ड) संकलन
- ६) टी.व्ही.वर केल्या जाणाऱ्या कॉमेंट्रीचा संबंध _____ शी आहे.
अ) बुलेटीन ब) जर्नल क) संकलन ड) मास मीडिया
- ७) _____ हे दैनिक वर्तमानपत्र आहे.
अ) स्पोर्ट्स स्टार ब) स्पोर्ट्स वीक
क) मासिक ड) टाईम्स ऑफ इंडिया
- ८) _____ हा एक भारतीय पारंपरिक खेळ आहे.
अ) ज्युदो ब) मुष्टियुद्ध क) खो-खो ड) टेनिस
- ९) _____ हे भारतात प्रकाशित होणारे एक क्रीडा साप्ताहिक आहे.
अ) जंपबॉल ब) जर्नल क) स्पोर्ट्स स्टार ड) दि हिंदू
- १०) _____ हे दर पंधरा दिवसांनी प्रकाशित होते.
अ) स्पोर्ट्स वीक ब) स्पोर्ट्स स्टार क) दि हिंदू ड) क्वीझ कॉर्नर

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (New-CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Sports Journalism and Mass Media

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**

2) *The candidates who indent to written answer in **Marathi** should read **English** version.*

2. Define sports journalism and explain the sports ethics and sportsmanship. **15**

OR

List the various mass media in Journalism and explain any one.

3. Give the report of an annual sports meet for publishing in the newspaper. **15**

OR

Give brief review of the Olympic games and Asian games.

4. Explain the interview method with player and coaches and its usefulness. **15**

OR

Explain the role of sports journalism in Physical Education.

5. Write the following **any three** : **15**

i) Organisation of press meet

ii) Editing

iii) Sports photography

iv) Evaluation of Reported News.

मराठी रूपांतर

२. क्रीडा पत्रकारितेची व्याख्या सांगून क्रीडेतील नीतिमूल्ये व खिलाडूवृत्ति या संकल्पना स्पष्ट करा. १५

अथवा

मास मीडियामधील पत्रकारितेची विविध प्रकारांची यादी करा व कोणताही एक प्रकार स्पष्ट करा.

३. वर्तमानपत्रामध्ये प्रकाशित करण्यासाठी वार्षिक क्रीडा स्पर्धेचा अहवाल द्या. १५

अथवा

ऑलिंपिक क्रीडा स्पर्धा व आशियाई क्रीडा स्पर्धांचा थोडक्यात मागोवा द्या.

४. खेळाडू व क्रीडा प्रशिक्षकांची मुलाखत पद्धत स्पष्ट करा व त्यांचा उपयोग सांगा. १५

अथवा

क्रीडा पत्रकारितेची शारीरिक शिक्षणातील भूमिका स्पष्ट करा.

५. खालीलपैकी कोणतेही **तीन** प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात द्या : १५

१) पत्रकार परिषदेचे आयोजन

२) संकलन

३) क्रीडा छायाचित्रण

४) प्रकाशित बातम्यांचे मूल्यमापन.

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV) (New)
Sports Management and Curriculum Design in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory**.
iii) The Candidates should read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) _____ is the need of every type of planning in physical education organization.
a) Supervision b) Management c) Money d) Above all
- ii) The role of _____ is important in an organization.
a) Assistant Manager b) Associate Manager
c) Personal Manager d) None of the above
- iii) Student centred is the principle of _____ construction.
a) Syllabus b) Curriculum c) Internet d) Magazines
- iv) Text book is the source of _____ material.
a) Supervision b) Curriculum c) Evaluation d) Management
- v) Public relations are related to _____ in physical education.
a) School b) Communities c) Media d) Above all
- vi) Activity centred is the principle of _____ construction.
a) Curriculum b) Text books c) Magazines d) Journals
- vii) Encyclopaedias are the source of _____ material.
a) Syllabus b) Content c) Curriculum d) Management
- viii) There are _____ problems in instruction program.
a) Economical b) Management c) Political d) Religious
- ix) Forward looking is the principle of _____ construction.
a) Syllabus b) Journals c) Text books d) Curriculum
- x) Internet is the source of _____ material.
a) Text book b) Syllabus c) Curriculum d) All above

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) शारीरिक शिक्षण संघटनेच्या प्रत्येक प्रकाराची _____ गरज आहे.
 अ) पर्यवेक्षण ब) व्यवस्थापन क) पैसा ड) वरील सर्व
- ii) एखाद्या संघटनेत _____ ची भूमिका महत्त्वाची आहे.
 अ) सहाय्यक व्यवस्थापक ब) सहयोगी व्यवस्थापक
 क) वैयक्तिक व्यवस्थापक ड) यापैकी नाही
- iii) विद्यार्थी केंद्रित हे _____ रचनेचे तत्त्व आहे.
 अ) पाठ्यक्रम ब) अभ्यासक्रम क) इंटरनेट ड) मासिके
- iv) पाठ्य पुस्तक स्रोत हे _____ चे साहित्य आहे.
 अ) पर्यवेक्षण ब) अभ्यासक्रम क) मूल्यमापन ड) व्यवस्थापन
- v) शारीरिक शिक्षणातील जनसंपर्क _____ शी संबंधित आहे.
 अ) शाळा ब) समाज क) माध्यमे ड) वरील सर्व
- vi) कृतिकेंद्रित हे _____ रचनेचे तत्त्व आहे.
 अ) अभ्यासक्रम ब) पाठ्यपुस्तक क) मासिके ड) नियतकालिके
- vii) ज्ञानकोश स्रोत हे _____ चे साहित्य आहे.
 अ) पाठ्यक्रम ब) आशय क) अभ्यासक्रम ड) व्यवस्थापन
- viii) अनुदेश कार्यक्रमात _____ समस्या येतात.
 अ) आर्थिक ब) व्यवस्थापन क) राजकीय ड) धार्मिक
- ix) सुधारणावादी हे _____ चे तत्त्व आहे.
 अ) पाठ्यक्रम ब) नियतकालिके क) पाठ्यपुस्तके ड) अभ्यासक्रम
- x) इंटरनेट स्रोत हे _____ चे साहित्य आहे.
 अ) पाठ्यपुस्तक ब) पाठ्यक्रम क) अभ्यासक्रम ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV) (New)
Sports Management and Curriculum Design in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : i) **All questions are compulsory.**

ii) *The Candidates should read the original question in **English**.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) What is sports management ? Explain the functions of sports management.
 - ii) Write in detail the advantages of sports program management at college level.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Suggest sports program at community level.
 - ii) Explain the purchase and care of sports equipments.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the meaning and definition of curriculum with examples.
 - ii) Explain the objectives of physical education curriculum research.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Text books
 - ii) Internet.
 - iii) Principles of public relation.
 - iv) Methods of evaluation.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- क्रीडा व्यवस्थापन म्हणजे काय ? क्रीडा व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा.
 - महाविद्यालय स्तरावरील क्रीडा कार्यक्रम व्यवस्थापनाचे फायदे कोणते सविस्तर लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- सामाजिक स्तरावरील क्रीडा कार्यक्रम सुचवा.
 - क्रीडा साहित्याची खरेदी व निगा स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- अभ्यासक्रमाचा अर्थ आणि व्याख्या उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम संशोधनाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : **15**
- पाठ्य पुस्तके
 - इंटरनेट
 - जनसंपर्काची तत्त्वे
 - मूल्यमापन पद्धती.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – III) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Psychology of Sports (Paper – IX)

Day and Date : Saturday, 14-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions:** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidate **should** read the original question in **English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- 1) The reason for lower performance in sports competition is
a) Fear of failure b) Anxiety c) Aggression d) Motivation
- 2) In the childhood individuals behaviour is most influenced by
a) Community b) School c) Peer group d) Family
- 3) Psychology is a science of
a) Human behaviour b) Personality
c) Human motion d) None of the above
- 4) Reward scholarship comes under
a) Practise b) Motor learning c) Personality d) Motivation
- 5) Motivation is classified into _____ broad categories.
a) One b) Two c) Three d) Four
- 6) Richard Alderman defined motivation _____ in the year.
a) 1974 b) 1975 c) 1976 d) 1977
- 7) According to _____ psychology can be defined as the science of the activities of the individual.
a) Watson b) Woodworth c) Hilgard d) B.C.Rai
- 8) Feedback method
a) Is helpful to the learner b) Is detrimental for the learner
c) Is neither helpful nor detrimental d) None of the above
- 9) Individual differences are due to
a) Environmental impact b) Heredity impact
c) Heredity and environmental impact d) Community impact
- 10) Cognitive learning is also called
a) Mental learning b) Affective learning
c) Motor learning d) All the above

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) खेळातील कमी दर्जाच्या कामगिरीचे कारण _____ आहे.
 अ) अपयशाची भीती ब) चिंता
 क) आक्रमण ड) प्रेरणा
- २) बालपणात व्यक्तिगत वर्तन _____ ने प्रमाणित होते.
 अ) समाज ब) शाळा क) समवयस्क गट ड) कुटुंब
- ३) मानसशास्त्र हे _____ चे शास्त्र आहे.
 अ) मानवी वर्तन ब) व्यक्तिमत्व
 क) मानवी हालचाली ड) वरीलपैकी नाही
- ४) शिष्यवृत्ती बक्षिस हे _____ च्या अंतर्गत येते.
 अ) सराव ब) कारक अध्ययन क) व्यक्तिमत्व ड) प्रेरणा
- ५) प्रेरणेचे वर्गीकरण _____ मुख्य प्रकारात केले जाते.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार
- ६) रिचर्ड अल्डरमन ने प्रेरणेची व्याख्या _____ वर्षी केली.
 अ) १९७४ ब) १९७५ क) १९७६ ड) १९७७
- ७) _____ च्या मते मानसशास्त्र म्हणजे वैयक्तिक कृतीचे शास्त्र होय.
 अ) वॉटसन ब) वुडवर्थ क) हिलगार्ड ड) बी. सी. राय
- ८) प्रत्याभरण पद्धत _____.
 अ) अध्ययकाला मदत करणारी ब) अध्ययनार्थीचे परीक्षण करणारी
 क) परीक्षणाला मदत न करणारी ड) वरीलपैकी नाही
- ९) व्यक्तिभेद _____ मुळे दिसून येतो.
 अ) वातावरणाचा परिणाम
 ब) अनुवंशाचा परिणाम
 क) अनुवंशाचा आणि वातावरणाचा परिणाम
 ड) समाजाचा परिणाम
- १०) बोधात्मक अध्ययनाला _____ असे म्हणतात.
 अ) मानसिक अध्ययन ब) परिणामकारक अध्ययन
 क) कारक अध्ययन ड) वरील सर्व

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. – II (Semester – III) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Psychology of Sports (Paper – IX)**

Day and Date : Saturday, 14-5-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) The candidate **should** read the original question in **English.**

2. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) What do you mean by personality traits ? Explain.
 - 2) Define sports psychology. Explain nature and scope of sports psychology.
3. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) Write Heredity and Environments and explain importance of heredity and environments in physical education.
 - 2) Define personality. Explain the role of physical activities in the development of personality.
4. Answer the following in brief : **8**
- 1) Write importance of sensation and perception.
 - 2) Write about motivation type.
5. Answer the following in brief : **12**
- 1) Write effect on the performance of the sportsmen about sports audiences.
 - 2) Write note on success and failure of sports.
 - 3) Write about competitive sports and psychological stress.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) व्यक्तिमत्वाचे पैलु म्हणजे काय ? ते स्पष्ट करा.
 - २) क्रीडा मानसशास्त्राची व्याख्या लिहा. क्रीडा मानसशास्त्राची स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) अनुवंश आणि वातावरण म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षण क्षेत्रात अनुवंश व वातावरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - २) व्यक्तिमत्वांची व्याख्या लिहा. शारीरिक शिक्षणामुळे व्यक्तिमत्त्व विकासाची भूमिका स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) अपबोध व संवेदनेचे महत्त्व लिहा.
 - २) प्रेरणेचे प्रकार लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) खेळाडूंच्या क्रीडा कामगिरीवर प्रेक्षकांचा होणारा परिणाम याबद्दल लिहा.
 - २) खेळातील यश व अपयश याबद्दल लिहा.
 - ३) स्पर्धात्मक क्रीडा कार्यक्रम व मानसिक ताण याबद्दल लिहा.

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Research Process in Physical Education (Paper – XI)

Day and Date : Thursday, 19-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All** questions are **compulsory**.
iii) The candidates should read the original in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- 1) Primary and secondary sources generally use in _____ research method.
a) survey b) historical c) experimental d) school survey
- 2) Sampling is through
a) Population b) Assumption c) Questionnaire d) Statistics
- 3) _____ sources are accounts of an event that were not actually witnessed by the report.
a) Secondary b) Primary c) Both a and b d) None of these
- 4) _____ are the important instrument to acquire knowledge and problem solving in research.
a) Personal experience b) Book
c) Indirect experience d) Logic
- 5) _____ method is not a non probability method of sampling.
a) Purposive sampling b) Quota sampling
c) Incidental sampling d) Stratified sampling
- 6) _____ are statements of which researcher believes to be but can't verify.
a) Assumption b) Objective
c) Hypothesis d) Operational definition
- 7) In research operational definition are used for
a) revision b) concept formation
c) precision d) reliability
- 8) In experimental research _____ is used.
a) Interview b) Questionnaire
c) Experimental design d) None of these

P.T.O.

- 9) _____ is a not a tool of data collection.
 a) Questionnaire b) Observation c) Interview d) Hypothesis
- 10) In _____ sampling the units of the population are not selected.
 a) Non-probability b) Probability
 c) a and b d) None of these

मराठी रूपांतर

१. अचूक पर्याय निवडा.

१०

- १) प्राथमीक व दुय्यम स्रोतांचा सामान्यपणे _____ या संशोधन पद्धतीत उपयोग होतो.
 अ) सर्वेक्षण ब) ऐतिहासिक क) प्रायोगिक ड) शालेय सर्वेक्षण
- २) नमुना निवड _____ मधून घेतली जाते.
 अ) जनसंख्या ब) गृहीतके क) प्रश्नावली ड) सांख्यिकी
- ३) _____ साधने ही प्रत्यक्ष साक्षीदार न असता प्रसंग कथन केलेली आहेत.
 अ) दुय्यम ब) प्राथमिक क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही
- ४) संशोधना मध्ये _____ हे ज्ञान मिळाविण्याचे व समस्या सोडविण्याचे महत्त्व पूर्ण साधन आहे.
 अ) व्यक्तिगत अनुभव ब) पुस्तके क) अप्रत्यक्ष अनुभव ड) तर्क
- ५) नमुना निवडीची _____ पद्धत असंभाव्य पद्धतीपैकी नाही.
 अ) सहहेतूक नमुना निवड ब) निर्दिष्टांश नमुना निवड
 क) प्रासंगिक नमुना निवड ड) स्तरीय नमुना निवड
- ६) ज्या विधानांवर वस्तुस्थिती म्हणून संशोधक विश्वास ठेवतो पण ज्याचा पडताळा पाहू शकत नाही अशा विधानाला _____ म्हणतात.
 अ) गृहितके ब) उद्दिष्टे क) परिकल्पना ड) कार्यात्मक व्याख्या
- ७) संशोधनात कार्यात्मक व्याख्या _____ साठी वापरतात.
 अ) उज्जणी ब) संकल्पना निर्मिती क) नेमकेपणा ड) विश्वसनीयता
- ८) प्रायोगिक संशोधनात _____ वापर केला जातो.
 अ) मुलाखत ब) प्रश्नावली
 क) प्रायोगिक अभिकल्प ड) यापैकी नाही
- ९) माहिती संकलनाची _____ हे साधन नाही.
 अ) प्रश्नावली ब) निरीक्षण क) मुलाखत ड) गृहीतके
- १०) नमुना निवडीच्या _____ पद्धतीत जनसंख्येचे घटक निवडले जातात.
 अ) असंभाव्य ब) संभाव्य क) अ व ब ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Research Process in Physical Education (Paper – XI)

Day and Date : Thursday, 19-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Marks : 40

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Which are the main research methods ? Describe about 'experimental method' in detail.
 - 2) Explain the importance of reviewing related research in research.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What is sampling ? Explain the different types of sampling methods.
 - 2) What do you mean by research ? Explain the need and importance of research in physical education.
4. Answer the following question in brief. **8**
- 1) Applied research.
 - 2) Importance of library in research.
5. Answer the following question in brief. **12**
- 1) Importance of questionnaire in research.
 - 2) Interview.
 - 3) Case study.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **१०**
- १) संशोधनाच्या प्रमुख पद्धती कोणत्या ? प्रायोगिक पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
 - २) संशोधनामध्ये संबंधित संशोधन आढावा घेण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) नमुना निवड म्हणजे काय ? नमुन्यांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- २) संशोधन म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणात संशोधनाचे गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) उपयोजनात्मक संशोधन
- २) ग्रंथालयातील संशोधनात महत्त्व.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) संशोधनात प्रश्नावलीचे महत्त्व.
- २) मुलाखत.
- ३) व्यक्ती अभ्यास.
-

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) _____ मध्ये माहिती आकर्षक स्वरूपात तयार केली जाते.
 अ) वर्ड ब) एक्सेल क) प्रझेन्टेशन ग्राफीक्स ड) आउट लुक
- II) मोडेमचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) पाच ब) चार क) सहा ड) तीन
- III) बायनरी सिस्टीममध्ये _____ अंक वापरतात.
 अ) ० आणि २ ब) ०, १ आणि २ क) १ व २ ड) ० व १
- IV) सिस्टीम बोर्डला _____ असेही म्हणतात.
 अ) मदरबोर्ड ब) ब्लॉक बोर्ड क) डाटा बोर्ड ड) सिस्टीम बोर्ड
- V) स्कॉनरचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) दोन ब) चार क) तीन ड) पाच
- VI) कॅम्प्यूटर मध्ये सी.पी.यु. चे कार्य _____ प्रमाणे चालते.
 अ) हृदय ब) मेंदू क) दोन्ही ड) यापैकी नाही
- VII) एक किंवा अधिक कॅम्प्यूटर एकमेकांशी जोडले गेले आहेत त्यास _____ म्हणतात.
 अ) प्रोटोकॉल ब) ब्रॉडकास्ट क) सॅटेलाईट ड) नेटवर्क
- VIII) कॅम्प्यूटरचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) दोन ब) चार क) तीन ड) पाच
- IX) १ एम. बी. किलो बाईट्स म्हणजे
 अ) १०२४ ब) १०२४० क) १००२४ ड) १२४
- X) _____ गोष्टीत माहिती साठवली जात नाही.
 अ) सी.डी. ब) फ्लॉपी डिस्क क) मोडेम ड) पेन ड्राइव्ह

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. – II (Semester – III) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Information Technology (Paper – XII)**

Day and Date : Monday, 23-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Marks : 40

Instructions: 1) *All questions are compulsory.*
2) *The candidates should read the original questions in English.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) What is meant by computer ? Explain components of hardware.
 - II) What is meant by output devices ? Explain any two output devices.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the need and importance of information technology in physical education.
 - II) What do you mean by system software ? Explain any two.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Steps of email.
 - II) Type of network.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Computer care virus.
 - II) List of input devices.
 - III) M.S. Office.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) संगणक म्हणजे काय? हार्डवेअरचे घटक स्पष्ट करा.
 - II) आऊटपुट डिवाइस म्हणजे काय ते सांगून त्यापैकी दोन डिवाइसचे स्पष्टीकरण द्या.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) शारीरिक शिक्षणात माहिती तंत्रज्ञानाची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.
 - II) सिस्टिम सॉफ्टवेअर म्हणजे काय ? कोणतेही दोन स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) ईमेल करण्याचे टप्पे .
 - II) नेटवर्कचे प्रकार.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) संगणकाची निगा-व्हायरस
 - II) इनपुट डिवाइसची यादी
 - III) एम.एस. ऑफीस.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Sociology of Sports (Paper – XIII)

Day and Date : Monday, 16-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidate should read the original questions in English.**
iii) **Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3. Each question carries one mark.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

- 1) _____ is the characteristics of social institution.
a) Socialization b) Interaction c) a and b d) None of these
- 2) Socialization depends on the social and _____ of individuals society.
a) Psychological heritage b) Cultural heritage
c) Emotional heritage d) None of these
- 3) Sociology of sports focuses of the study of
a) Sports as an institution b) Sports as life
c) Sports for fun d) None of these
- 4) The changing cultural image of women Athletes has contributed to the growth of
a) personality b) men sports c) women sports d) all of these
- 5) _____ is the study of origin development organization and role of sports in human sociology.
a) Anatomy b) Psychology c) Sports sociology d) None of these
- 6) Sociometric technique is used by
a) Morona b) Byrd c) Levin d) Adams
- 7) Sports sociologists should have a background of
a) Psychology b) Sociology c) a and b d) None of these
- 8) Every organisation is dependent upon certain recognised and established set of rules, traditions and usages. These usages and rules are called
a) Institutions b) Club c) Both a and b d) None of these
- 9) _____ is a field of study was a multinational panel of the International Council of Sport and Physical Education.
a) Sports psychology b) Sports sociology
c) Anatomy d) All of these
- 10) Socialization results in the creation of
a) Self image b) Motivation c) Emotion d) All of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) _____ हे सामाजिक संस्थेचे वैशिष्ट्य आहे.
अ) सामाजिकरण ब) आंतरक्रिया क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- २) सामाजिकरण हे समाज व _____ च्या व्यक्तिगत वारसावर अवलंबून असते.
अ) मानसशास्त्रीय वारसा ब) सांस्कृतीक वारसा क) भावनीक वारसा ड) यापैकी नाही
- ३) क्रीडा समाजशास्त्र _____ अभ्यासावर भर देते.
अ) क्रीडा एक संस्था ब) क्रीडा एक जीवन क) क्रीडा एक आनंद ड) यापैकी नाही
- ४) स्त्रियांची अॅथलेटीक्स मधील बदलती सांस्कृतीक प्रतिमा ही _____ वाढवण्यात योगदान करते.
अ) व्यक्तिमत्व ब) पुरुष क्रीडा क) महिला क्रीडा ड) वरील सर्व
- ५) मानवी समाजात खेलाची भूमिका व नियोजनाच्या विकासाच्या मूलाचा अभ्यास _____ विषयात केला जातो.
अ) शरीररचना शास्त्र ब) मानसशास्त्र क) क्रीडा समाजशास्त्र ड) यापैकी नाही
- ६) समाजमिती तंत्राचा वापर _____ ने केला.
अ) मोरोना ब) बर्ड क) लेविन ड) अॅडम्स
- ७) क्रीडा समाजशास्त्राला _____ प्रकारची पार्श्वभूमी असावी लागते.
अ) मानसशास्त्र ब) समाजशास्त्र क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- ८) प्रत्येक संघटन ही प्रथा, नियम आणि वापर प्रस्थापित केलेल्या नियमावर चालेल अशा नियमास किंवा संचास _____ म्हणतात.
अ) संस्था ब) क्लब क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- ९) आंतरराष्ट्रीय क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण परिषदेचे बहुराष्ट्रीय पथक क्षेत्रातील अभ्यास म्हणजे
अ) क्रीडा मानसशास्त्र ब) क्रीडा समाजशास्त्र क) शरीररचनाशास्त्र ड) वरील सर्व
- १०) समाजिकरण हे _____ निर्माण करते.
अ) स्वप्रतिमा ब) प्रेरणा क) भावना ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Sociology of Sports (Paper – XIII)

Day and Date : Monday, 16-5-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What do you mean group dynamic ? Explain types of group.
 - 2) Explain the status of women in our society and participation patterns among them.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain the effects of social stratification on sports.
 - 2) Explain the political consequence of International sports events.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Effects of commercialization of sports status.
 - 2) Democratization in sports.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- 1) Social organization group.
 - 2) Media and sports.
 - 3) Sports and culture.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **१०**
- १) समूहगतीमान म्हणजे काय ? समूहगतीमानाचे प्रकार सविस्तर लिहा.
 - २) स्त्री खेलाडूचे समाजातील स्थान स्पष्ट करा आणि त्याचे क्रीडेतील सहभागाचे प्रमाण स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) सामाजिक स्तरीकरणाचे क्रीडेवर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.
२) आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धेचे राजकीय परिणाम स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) क्रीडा व्यवसायिकेतेचा क्रीडातून मान.
२) क्रीडा प्रकारातील लोकशाही.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) सामाजिक संस्था.
२) प्रसारमाध्यमे व क्रीडा.
३) क्रीडा आणि संस्कृती.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Health Education (Paper – XIV)

Day and Date : Wednesday, 18-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N. B. :** I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
II) **All questions are compulsory**.
III) The candidates should read the **original** questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- I) 'AIDS' awareness day on _____
a) 1st Jan. b) 1st Dec. c) 1st Nov. d) 1st May
- II) One grams Carbohydrates helps to get the heat of _____ calorie.
a) 9.0 b) 3.1 c) 4.1 d) 8.1
- III) The prescription for diabetes is _____
a) T. T. Injection b) Penicillin c) Insulin d) None of these
- IV) HIV virus causes _____
a) T.B. b) AIDS c) Malaria d) Swine flu
- V) _____ is used for avoiding the disease of malaria.
a) Campus cleanness b) Individual cleanness
c) School cleanness d) Above all
- VI) _____ of water is in human beings.
a) 66% b) 70% c) 75% d) 71%
- VII) Sunlight is source of _____
a) Vitamin 'A' b) Vitamin 'B' c) Vitamin 'C' d) Vitamin 'D'
- VIII) Milk is a source of _____
a) Vitamin b) Carbohydrate c) Calcium d) None of these
- IX) Deficiency of Vitamin 'D' causes _____
a) Rickets b) Scurvy c) Night blindness d) None of these
- X) The biting of female Anopheles mosquito causes to _____ disease.
a) Tuberculosis b) Cancer c) Malaria d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) 'एडस्' जनजागृती दिन _____ आहे.
 अ) एक जाने. ब) एक डिसें. क) एक नोव्हे. ड) एक मे
- II) एक ग्रॅम पिष्टमय पदार्थापासून _____ कॅलरी मिळतात.
 अ) ९.० ब) ३.१ क) ४.१ ड) ८.१
- III) मधुमेहावरील औषध _____
 अ) टी. टी. इंजेक्शन ब) पेनिसिलिन क) इन्शुलिन ड) यापैकी नाही
- IV) एचआयव्ही व्हायरसमुळे _____ रोग होतो.
 अ) क्षयरोग ब) एडस् क) हिवताप ड) स्वाइन फ्लू
- V) मलेरिया रोग टाळण्यासाठी _____ आवश्यक आहे.
 अ) परिसर स्वच्छता ब) वैयक्तिक स्वच्छता
 क) शालेय स्वच्छता ड) वरील सर्व
- VI) मानवी शरीरात _____ पाणी असते.
 अ) ६६% ब) ७०% क) ७५% ड) ७९%
- VII) सूर्य प्रकाश हा _____ चा स्रोत आहे.
 अ) 'अ' जीवनसत्त्व ब) 'ब' जीवनसत्त्व क) 'क' जीवनसत्त्व ड) 'ड' जीवनसत्त्व
- VIII) दूध हे _____ याचे उत्तम स्रोत आहे.
 अ) जीवनसत्त्व ब) पिष्टमय पदार्थ क) कॅल्शियम ड) यापैकी नाही
- IX) 'ड' जीवनसत्त्वाच्या अभावी _____ रोग होतो.
 अ) मुडदूस ब) स्कर्व्ही क) रात आंधळेपणा ड) यापैकी नाही
- X) अॅनोफिलीस डासाची मादी चावल्याने _____ रोगाची लागण होते.
 अ) टी. बी. ब) कर्करोग क) हिवताप ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Health Education (Paper – XIV)

Day and Date : Wednesday, 18-5-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

N. B. : I) **All questions are compulsory.**

II) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the health problems in India.
 - II) Describe how will you run the 'school health programme' in school.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Give the list of communicable disease and explain any three of them.
 - II) Define the term of 'Health Education' and explain the effects of heredity and environment on health.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) AIDS
 - II) Importance of play grounds and parks in community health.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Prevention of heart disease
 - II) Prevention of diabetes
 - III) Need of sex education.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) भारतातील आरोग्यविषयक समस्या स्पष्ट करा.
 - II) शाळेमध्ये तुम्ही 'आरोग्य कार्यक्रम' कसा राबवाल ते स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) सांसर्गिक रोगाची यादी देवून त्यापैकी तीन रोगाचे स्पष्टीकरण द्या.
 - II) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या सांगून आरोग्यावर अनुवंशिकता व पर्यावरणाचा काय परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) 'एडस्'
 - II) सामाजिक आरोग्यात क्रीडांगण आणि उद्यानाचे महत्त्व.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) हृदयरोगाचे प्रतिबंध
 - II) मधुमेहावरील प्रतिबंधात्मक उपाय
 - III) लैंगिक शिक्षणाची गरज.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy

Day and Date : Friday, 20-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) Candidate who intend to write the answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternatives :

10

- i) Hydrotherapy is given by using _____
a) Water b) Hot and Cold
c) Ice d) Wax
- ii) Infrared lamp is used for the treatment of _____
a) Dislocation b) Sprain c) Fracture d) Wound
- iii) Ligament injury is called _____
a) Fracture b) Pain c) Sprain d) Strain
- iv) One of the massage manipulation is _____
a) Fracture b) Hacking c) Infrared lamp d) Heat
- v) One of the nutrition is required for sprinter is _____
a) Acid b) Drug c) Tobacco d) Carbohydrate
- vi) Removable of bone from the joint is _____
a) Sprain b) Strain c) Dislocation d) Shock
- vii) Artificial respiration is used for the person _____
a) Shock b) Poisoning c) Drown water d) Vomiting
- viii) Elbow injury is related to the game _____
a) Football b) Hockey c) Handball d) Tennis
- ix) Anabolic steroid affected directly _____
a) Muscles b) Lungs c) Heart d) Brain
- x) Efflorage is related to _____
a) Massage b) Strain c) Sona bath d) Infrared lamp

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) जलउपचार पद्धती मध्ये _____ वापर करतात.
अ) पाणी ब) गरम व थंड क) बर्फ ड) मेण
- २) इंफ्रारेड लॅम्प हे _____ उपचार पद्धती मध्ये वापरतात.
अ) निखळणे ब) स्प्रेन क) अस्थिभंग ड) जखम
- ३) लिगामेन्ट दुखापतीला _____ म्हणतात.
अ) अस्थिभंग ब) दुखणे क) स्प्रेन ड) स्ट्रेन
- ४) _____ हा मसाज करावयाचा प्रकार आहे.
अ) अस्थिभंग ब) हॉकिंग क) इंफ्रारेड लॅम्प ड) उष्णता
- ५) अॅयटेट (लघुअंतर धावक) याला _____ जरूरी आहारात आहे.
अ) अॅसिड ब) औषधे क) तंबाखु ड) काब्रोदके
- ६) हाड सांध्यातुन निखळणे म्हणजे _____ होय.
अ) स्प्रेन ब) स्ट्रेन क) निखळणे ड) शॉक
- ७) व्यक्तीला कृत्रीम श्वासोच्छ्वास _____ या वेळी देतात.
अ) शॉक बसल्यावर ब) विषबाधा झाल्यावर
क) पाण्यामध्ये बुडल्यावर ड) उल्टी झाल्यावर
- ८) कोपराची दुखापत _____ या खेळाशी निगडीत आहे.
अ) फुटबॉल ब) हॉकी क) हॅण्डबॉल ड) टेनीस
- ९) अनाबोलिक स्टेरोइडचा परिणाम _____ होतो.
अ) स्नायुवर ब) लंग्ज क) हृदय ड) मेंदुवर
- १०) इफ्लुरेज हे _____ निगडीत आहे.
अ) मसाज ब) स्ट्रेन क) सोनाबाथ ड) इंफ्रारेड लॅम्प

Seat No.	
-----------------	--

**M.P.Ed. – II (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy**

Day and Date : Friday, 20-5-2016

Max. Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain the meaning and scope of sports medicine.
 - 2) Define sports medicine and explain its need for physical education teacher and coach.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What do you mean by Athletic Diet and give suitable diet for sprinter ?
 - 2) List the sports injury and explain the causes of any two injuries.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Dopping classes.
 - 2) Types of fracture.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- 1) Infrared lamp.
 - 2) Artificial respiration.
 - 3) Merits of massage.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) क्रीडा वैद्यक शास्त्राचा अर्थ व व्याप्ती स्पष्ट करा.
 - २) क्रीडा वैद्यक शास्त्राची व्याख्या शारीरिक शिक्षण शिक्षकाला व मार्गदर्शकाला क्रीडा वैद्यक शास्त्राची काय गरज ते स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) अॅथलेटचा आहार काय ते सांगून लघु अंतर धावणाऱ्या स्पर्धकाचा आहार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - २) क्रीडेतील दुखापतीची यादी करून कोणत्याही दोन दुखापतीची कारणे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) डोपींगचे वर्गीकरण.
 - २) अस्थिभंगाचे प्रकार.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) इन्फ्रारेड लॅम्प
 - २) कृत्रीम श्वासोच्छ्वास
 - ३) मसाजचे फायदे.
-

SLR-DA – 26

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yoga (Paper – XVI)

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidate should **read** the **original** questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) The Sanskrit word 'Yoga' is made from _____
a) Yuj b) Moksha c) Karmsu d) None of above
- ii) Asan is the _____ aspect of Patanjali's Ashtang yog.
a) I b) II c) III d) IV
- iii) Pranayam includes _____ aspects.
a) Purak b) Kumbhak c) Rechak d) Above all
- iv) _____ interpreted yoga means samadhi.
a) Ayyangar b) Maharshi Vyas
c) Shankaracharya d) Patanjali
- v) The type of yoga is _____ in Bhagwadgita.
a) Karm yog b) Dhyam yog c) Bhakti yog d) Above all
- vi) _____ is the aspect of body in Ashtang yog.
a) Samadhi b) Dharana c) Pranayam d) None of these
- vii) The type of Sudhikriya _____
a) Yam b) Asan c) Pratyahar d) Tratak
- viii) Kaivalyadham was established by _____
a) Ayyangar b) Shankaracharya
c) Maharshi Vyas d) Kaivalyanand
- ix) The external and internal connective link in yoga is called _____
a) Pratyahar b) Pranayam c) Asana d) Above all
- x) Concentrate on a particular thing for particular period is called
a) Samadhi b) Dhyam c) Dharana d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) 'योग' हा संस्कृत शब्द _____ या धातूपासून बनला आहे.
 अ) युज ब) मोक्ष क) कर्मसु ड) यापैकी नाही
- २) आसन हे पतंजलीच्या अष्टांग योगाचे _____ अंग आहे.
 अ) पहिले ब) दुसरे क) तिसरे ड) चौथे
- ३) प्राणायामामध्ये _____ अंगाचा समावेश होतो.
 अ) पूरक ब) कुंभक क) रेचक ड) वरील सर्व
- ४) _____ यांनी योग म्हणजे समाधि असा अर्थ केला आहे.
 अ) अय्यंगार ब) महर्षी व्यास क) शंकराचार्य ड) पतंजली
- ५) भगवतगीतेत योगाचा _____ प्रकार आहे.
 अ) कर्म योग ब) ध्यान योग क) भक्ती योग ड) वरील सर्व
- ६) अष्टांग योगातील _____ हे शरीरा संबंधीचे अंग आहे.
 अ) समाधि ब) धारणा क) प्राणायाम ड) यापैकी नाही
- ७) शुद्धीक्रियाचा प्रकार _____
 अ) याम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) त्राटक
- ८) कैवल्यधामाची स्थापना _____ यांनी केली.
 अ) अय्यंगार ब) शंकराचार्य क) महर्षी व्यास ड) कैवल्यानंद
- ९) योगातील बहिरंग व अंतरंग यांना जोडणारा दुवा म्हणजे _____ होय.
 अ) प्रत्याहार ब) प्राणायाम क) आसन ड) वरील सर्व
- १०) एखाद्या गोष्टीवर कांही काळाकरिता चित्त एकाग्र करणे म्हणजे _____ होय.
 अ) समाधि ब) ध्यान क) धारणा ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2016
PHYSICAL EDUCATION
Yoga (Paper – XVI)

Day and Date : Tuesday, 24-5-2016

Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**): **10**
- i) Which are the different school of yoga ? Explain in brief 'Ashtang Yoga'.
 - ii) Describe the physiological significance of Bandhas and Mudras.
3. Answer the following questions (**any one**): **10**
- i) What is meant by pranayam ? Explain its importance, what precautions should be taken while doing pranayam ?
 - ii) Explain in detail Hat yoga and Raja yoga.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- i) Sports and yoga
 - ii) Karmyog.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- i) Yoga for women.
 - ii) Yogic diet.
 - iii) Explain yam.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) योगाचे विविध संप्रदाय (पंथ) कोणते ? 'अष्टांग योग' थोडक्यात स्पष्ट करा.
- २) बंध आणि मुद्रांचे शरीर वैज्ञानिक महत्त्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) प्राणायाम म्हणजे काय ? प्राणायामाचे महत्त्व सांगून प्राणायाम करताना कोणकोणती दक्षता घेतली पाहिजे ?
- २) हठ योग आणि राज योग सविस्तर स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) क्रीडाक्षेत्र आणि योग
- २) कर्म योग.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) स्त्रीयांसाठी योग.
- २) योगिक आहार.
- ३) याम स्पष्ट करा.